І чужому научайтесь,
Свого не цурайтесь...
Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація:
„Svoboda", 81-83 Grand St.
Jersey City, N.J. 07303
434-0237
434-0807
УНСоюз: 435-8740
— Тел. з Ню Йорку: —
BArcly 7-4125
УНСоюзу: BArcly 7-5337

РІК LXXIII. Ч. 131. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ВІВТОРОК, 19-го ЛИПНЯ 1966 10 ЦЕНТІВ — 10 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, TUESDAY, JULY 19, 1966 No. 131. VOL. LXXIII.

ОСТАННІ ВІСТІ

Понеділок, 18 липня 1966

В АМЕРИЦІ

ДО ШИКАҐО, де протягом минулого тижня продовжувалися негритянські заворушення, покликано в п'ятницю 15 липня національну ґвардію в кількості 4 200 вояків. Вирішено покликати цю допомогу для вспокоєння демонстрацій після того, як шикаґівська поліція заявила, що вона не має можливости ґарантувати спокій і порядок у місті. Присутність національної ґвардії вплинула на заспокоєння в негритянському ґетто. Втримування цієї ґвардії в Шикаґо коштує 100 000 долярів денно.

З'ЄДНАНІ ДЕРЖАВИ АМЕРИКИ Й ІНШІ ІНДУСТРІЙНІ КРАЇНИ СВІТУ збільшать в найближчому часі свої грошові внески до Світового Банку, до фонду призначеного на уділювання довгореченцевих низькопроцентових позичок для „вбогих" держав. Досі ЗДА й інші країни вплачували до цього банку, що його формальна назва є Міжнародний Банк для відбудови й господарського розвитку, 250 мільйонів долярів річно. Президент Банку Джордж Д. Вудс сповістив, що він звернувся до урядів заінтересованих „багатих" держав з пропозицією збільшити цю суму до одного більйона долярів річно.

СТРАЙКУЮЧІ МЕХАНІКИ П'ЯТИ ЛЕТУНСЬКИХ ЛІНІЙ ЗДА ЗМЕНШИЛИ свої вимоги в справі трирічного контракту і є деяка надія на полагоду цього уже 11-денного страйку, який спаралізував більшість летунського пасажирського руху у ЗДА.

АМЕРИКАНСЬКИЙ КАРДИНАЛ РИЧАРД КЮШИНГ, у промові, переданій на Конвенцію Католицьких Дочок Америки в Бостоні, заявив свою беззастережну підтримку для політики ЗДА у В'єтнамі, ствєрджуючи, що ніхто не любить війни, особливо ж такої, як вона йде тепер у В'єтнамі, але інколи немає іншої можливости, як застосувати силу в боротьбі з диявольськими потугами і методами.

В ЛІСОВИХ ОКОЛИЦЯХ СТЕЙТІВ НЮ ЙОРК І НЮ ДЖЕРЗІ, зокрема в північних частинах Нюйоркського і Стейтен Айленд шаліли останніми днями пожежі, спричинені тривалою посухою.

З'ЄДНАНІ ДЕРЖАВИ АМЕРИКИ ВИЗНАЛИ ФОРМАЛЬНО НОВИЙ АРҐЕНТИНСЬКИЙ уряд, що прийшов до влади внаслідок державного перевороту, який відбувся два тижні тому. Провід в цьому новому уряді має військова хунта, що її очолює генерал Хуан Карльос Онґанія, призначений президентом після того, як військовики скинули обраного в нормальних виборах президента Артура Ю. Ілію.

ПЛЯНИ ОБ'ЄДНАТИ ВСІ КАНАДІЙСЬКІ ЗБРОЙНІ СИЛИ під одним командуванням викликали рішучий опір збоку командувачів канадійської фльоти. Чотири адмірали подалися до димісії на знак протесту проти започаткованої міністром оборони в канадійському уряді Полем Гелієром реформи збройних сил.

У СВІТІ

ІЗРАЇЛЬ ПЕРЕВІВ ВІДПЛАТНИЙ РЕЙД ПРОТИ СИРІЇ — У відповідь на низку терористичних атак, що їх перевела на території Ізраїлю арабська організація, яка має осідок в Сирії. Ізраїльські літаки й панцерне військо запустились в глибину 10 миль на території Сирії, знищили машини при земних роботах над відверненням вод з Йордану та збити один сирійський літак. Єгипет, Ливан, Ірак і Йорданія заявили свою солідарність з Сирією, але очевидячки не квапляться розпочинати війни проти Ізраїлю.

БЕЛЬГІЙСЬКИЙ ПРЕМ'ЄР ПОЛЬ ВАЙДЕН БЕЙНАНТ РІЗКОЮ ЗАЯВОЮ ПЕРЕСТЕРІГ конґолійський уряд проти загострювання відносин з Бельгією односторонніми ходами, які ламають конґолійсько-бельгійський договір з 6 грудня 1965. Новий президент Конґа, Жозеф Мобуту, який відсунув від влади президента Жозефа Касавубу і прем'єра Мойсе Чомбе, анулював той договір, сконфіскував багато нерухомостей бельгійської власности та закинув Бельгії, що вона продовжує експлуатування Конґа.

КОМУНО-ЧЕСЬКИЙ УРЯД ВИДАЛИВ З ПРАГИ другого секретаря амбасади ЗДА Едварда Рейнолдса, закинувши йому шпигунство в користь ЗДА. З Державного Департаменту стверджено, що цей закид є абсурдом і що американського дипломата чехи видалили тільки з пімсти за видалення з ЗДА другого секретаря чеської амбасади у Вашинґтоні Їра Опатрного, який разом із іншим „дипломатом" Зденеком Піском пробував підкупити урядовця в Державному Департаменті Франка Мркву, щоб той вставив у Державному Департаменті підслуховий апарат.

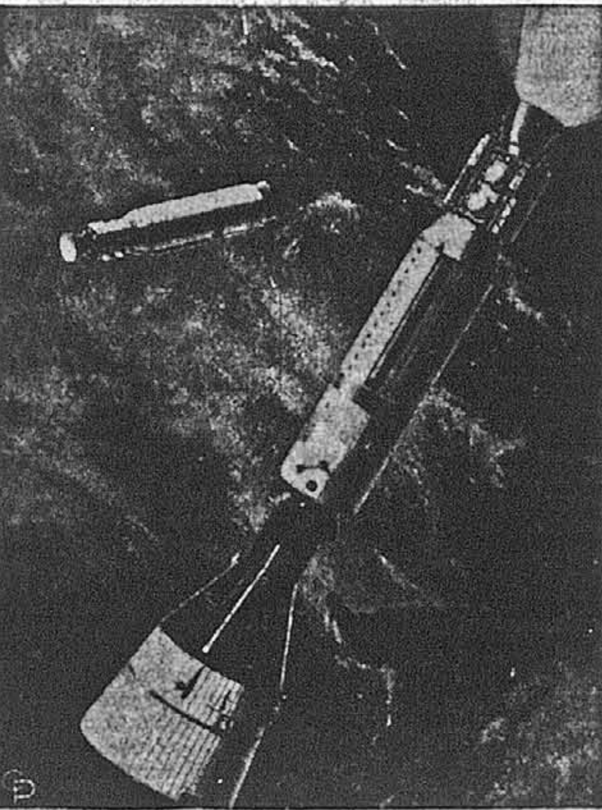
НОВИМ ВІЦЕ-ПРЕЗИДЕНТОМ ЮҐОСЛАВІЇ СТАВ міністер закордонних справ Коца Поповіч на місце „вичищеного" Александра Ранковіча. 670-членний юґославський „парлямент" затвердив теж рішення Тіта — скинути кол. шефа поліції Светіслава Стефановіча з становища голови державної комісії для внутрішньої політики і призначити на його місце Рісту Антоновіча. Стефановіча зроблено безпосередньо відповідальним за те, ща в кабінеті президента Тіта й інших міністрів вставлено підслухові апарати.

ФІЛІППІНИ СТАЛИ ЧЕТВЕРТОЮ ДЕРЖАВОЮ, яка рішила вислати до Південного В'єтнаму військо для активної участи у війні проти комуністів. Виїдуть туди 2.000 вояків, здебільша технічних частин. 700 вояків вже прибули до Південного В'єтнаму. На тамошньому протикомуністичному фронті знаходяться вже частини з Південної Кореї, Австралії і Нової Зеляндії, а посередньо допомагає Південному В'єтнамові Таї (Сіям).

У ТОКІО ПОЧИНАЄТЬСЯ 19 ЛИПНЯ Ц. Р. КОНФЕРЕНЦІЯ 10-ох держав, які погодились допомогти Індонезії санувати її фінанси та взагалі врятувати Індонезію від банкрутства, до якого довів її президент Сукарно своєю розтратною і авантюрницькою політикою. Тими державами, що створять міжнародну фінансову консорцію для рятування Індонезії, є ЗДА, Британія, Канада, Франція, Західня Німеччина, Італія, Голляндія, Австралія, Нова Зеляндія і Японія.

БРИТІЙСЬКИЙ УРЯД ПАРТІЇ ПРАЦІ ЗАЗНАВ прикрої престижевої поразки у додаткових виборах в окрузі Кармантен в Південній Валії. Вибори виграв більшістю 2.436 голосів проти кандидата Партії Праці місцевий садівник, голова націоналістичної валійської партії Ґвайнфор Евенс. Програ має тільки моральний характер, бо уряд Гаролда Вільсона має все ще 95 голосів більшости. Місце в тій окрузі звільнилося із смертю члена палати громад леді Міґен Ллойд Джордж, доньки надзвичайно популярного колишнього прем'єра з 1-ої світової війни Дейвіда Ллойда Джорджа.

ЗДА ПЕРЕВОДЯТЬ НОВУ ПРОБУ ЗУСТРІЧІ ДВОХ КОСМІЧНИХ РАКЕТ У ОРБІТІ

Артистичний малюнок з уявленням злуки двох кабін в орбіті Землі.

Кейп Кеннеді - В понеділок, 18-го липня вранці, як це число „Свободи" починало друкуватись, тут усе було готове до випуску космічної кабіни „Джеміні 10" в орбіту для нової проби зустрічі та злуку з безлюдною кабіною „Аджена". Випуск „Аджени" на ракеті „Атлас" призначений на год. 4:40 пополудні і вона кружлятиме в орбіті довкола Землі на висоті 185 миль. Неповних дві години пізніше, о год. 6:21 ввечорі мав бути випущений в орбіту на навздогони „Аджени" космічний корабель „Джеміні 10", залогу якого становлять командор фльоти Джан В. Янґ і майор авіяції Майкел Коллінс. Їхня кабіна мала бути випущена в орбіту ракетою „Титан 2" і вони плянували зустріч та злуку з „Адженою" п'ять годин пізніше під час четвертого з черги їхнього облиту Землі. В пляні було не тільки зустрітись, але й на деякий час злучити „ніс" „Джеміні" із „хвостом" „Аджени". Це вже має бути четверта з черги американська проба злучити дві ракети в орбіті, що буде рішальна для плянованого висаду людини на Місяць. Згідно з пляном, „Джеміні 10" літатиме в орбіті впродовж трьох днів і, крім зустрічі та злуки з „Адженою", плянується також „прогулянка" майора Коллінса із кабіни — очевидно на припоні — в орбіту. Заплянавано два його виходи з кабіни: раз для фотографії ультрафіолетних променів із зір, а другий раз для нового досвіду поворотности людини в космічній порожнечі. В неділю, 17-го липня, переведено останні проби з кабінами й астронавтами, які одержали „зелене світло" для випуску. Також у понеділок вранці все було готове і почався „рахунок вдолину", але технічна перевірка кабін продовжується, як і продовжується перевірка погоди. До передбаченого випуску обидвох кабін ще могли б трапитись перешкоди, що вимагали б зміни пляну.

● **У Південному В'єтнамі спеціяльний генеральний суд** покарав 5-ох генералів, які під ча недавнього гострого спору державного уряду з войовничими буддистами взяли були сторону буддистів і сприяли бунтові військових залог у містах Дананґ і Гуе.

ЗДА перестерегли Північний В'єтнам проти суджения полонених летунів

Вашингтон. — ЗДА перестерегли Північний В'єтнам, щоб він не здійснював своєї погрози, що судитиме американських полонених летунів, як звичайних злочинців. Державний секретар Дін Раск заявив наприкінці минулого тижня на конгресовій Підкомісії для втікачів, що коли б північно-в'єтнамські комуністи здійснили свою погрозу, то це був би „дуже-дуже поважний розвиток подій". ЗДА передали свою погрозу до Ганою за посередництвою Міжнародного Комітету Червоного Хреста в Женеві, так званої Невтральної Комісії, зложеної з Індії, Канади й Польщі, та через СССР, Британію і Францію. Не сказано, чи ЗДА загрозили Північному В'єтнамові репресіями та якими — у випадку суджения і засудження американських полонених летунів. Північний В'єтнам буцім-то задумує судити їх, як злочинців, взявши за „леґальну" базу тезу Нюрнберзького процесу проти нацистів, що не вільно доконувати злочинів проти людськости, навіть тоді, коли відмова є порушенням крайового закону чи наказу зверхника. Однак ЗДА покликаються на ту точку Міжнародної Конвенції про полонених, яка каже, що не вільно знущатися над полоненими й виставляти їх на посміховище, навіть тоді, коли одна сторона (держава) не визнає формальної важности війни. Напевне відомо про 35-ох американських летунів, полонених у Північному В'єтнамі, двох моряків і 11 піхотинців. Але загалом проголошено аж 233-ох американських військовиків, як „пропавших в бойовій дії".

Чеські й юґославські кореспонденти з Ганою твердять, що північно-в'єтнамські власті таки рішили перевести „показові суди".

Сувору пересторогу на адресу Північного В'єтнаму щодо американських летунів вистосували генеральний секретар ОН У Тант, віце-президент Гюберт Гомфрі і 18 американських сенаторів, відомих критиків в'єтнамської політики президента Джансона, з головою сенатської Комісії закордонних справ Дж. В. Фулбрайтом у проводі. Всі вони перестерігали, що засудження американських летунів загострить війну та може довести легко до вибуху третьої світової війни.

Відвідини Індіри Ґанді в Москві скінчились повною невдачею

Москва. — 5-денні відвідини індійського прем'єра Індіри Ґанді в СССР скінчилися повною невдачею, коли йдеться про її найважливішу ціль — переконати совєтських правителів, щоб вони погодились скликати разом із Британією нову Женевську конференцію для мирного закінчення в'єтнамської війни. На парадному бенкеті у честь Індіри Ґанді на Кремлі в приявності 2.000 осіб, після того, як вона говорила про конечність поміркованости воюючих сторін у В'єтнамі і щоб „всі заінтересовані сторони" у тій війні засіли за округлий конференційний стіл — совєтський прем'єр Валерій Косиґін виголосив довгу надзвичайно напастливу й образливу промову проти Америки. Америка — казав він — проявляє „вандалізм і варваризм на міжнародну міру у В'єтнамі". Він закинув американській закордонній політиці, що вона переступила межі „доводити „над беріг війни", за теорією пок. державного секретаря Джана Фостера Доллеса. Косиґін рішуче відкидав можливість американської перемоги у В'єтнамі, як „абсурд" та твердив, що Америка дійшла до найнижчого ступня свого престижу у міжнародному світі і їй грозить повна ізоляція. Косиґін повторив готовість вислання на поміч в'єтнамським комуністам „добровільців" з усіх комуністичних країн.

Пані Індіра Ґанді, заявила перед своїм виїздом з Москви в минулу суботу 16 ц.м., що СССР, співчуваючи її мировим заходам в справі В'єтнаму, уважає, що поки Північний В'єтнам перший не погодиться на мирове посередництво — він, СССР, не може пропонувати його.

В годину після того, як пані Ґанді відлетіла з летовища Внуково в Москві — прилетів туди британський прем'єр Гаролд Вільсон.

Ню Йорк відзначає Тиждень Поневолених Націй

Ню Йорк. — На підставі Закону 86-90 1959 року, президент Линдон Джансон в дні 8-го липня 1966 року, проголосив проклямацію до Американського Народу в справі відзначування в цьому році Тижня Поневолених Націй в часі 17-23 цього липня. Від 1959 року це вже традиційно кожний третій тиждень місяця липня присвячується поневоленим націям, щоби в цей спосіб виявити симпатії, пошану та маніфестування духового та морального єднання зі всіми тими народами, що поневолені. Їх називає Закон з 1959 року, між ними й Україну.

Відзначування цього Тижня в Ню Йорку відбулося в такий спосіб: неділя 17-го липня — урочиста Служба Божа в наміренню Поневолених Народів була відправлена в Катедрі Св. Патрика. Всі національні групи взяли в ній участь із своїми прапорами.

У вівторок, дня 19-го липня, згідно з повідомленням Пресової Служби м. Ню Йорку, посадник міста Джон Ліндзі о год. 11-ій перед полуднем підпише спеціяльну проклямацію для відзначення Тижня Поневолених Націй мешканцями м. Ню Йорку. Українську групу організує Комітет Об'єднаних Американсько - Українських Організацій м. Ню Йорку — Відділ УККА на чолі з його Головою, адв. Романом Гуглевичем.

У п'ятницю, дня 22-го липня, о годині 7:30 вечером, в готелі „Коммодор" відбудеться бенкет, присвячений Тижневі Поневолених Націй, що його організують прихильники АБН в Америці.

В неділю 24-го липня, в годині 2:30 по полудні, відбудуться маніфестаційні зібрання представників всіх поневолених народів перед Статуєю Свободи. Цю імпрезу організує Організація „Американці за Визволення Поневолених Народів". У всіх тих імпрезах повинні взяти масову участь українці Великого Ню Йорку.

Околиця Алентавну підготовляє велику маніфестацію Тижня Поневолених Націй

Алентавн, Па (О. Клисак) — Лігай-Валійський Окружний Відділ УККА приступив до інтенсивної праці, в справі відбуття культурно - демонстративної імпрези „Тижня Поневолених Націй", що відбудеться в неділю, 24-го липня, 1966 р. на Українській Оселі в Лігайтоні. До участи в імпрезі запрошено мадярські, словацькі, польські та прибалтійські національності. В демонстративній імпрезі візьмуть участь українські священики обидвох віровизнань Лігай - Валійської та Шамокінської Округ.

Комітет запросив посадників міст: Алентавну, Бетлегему, Істону, Нортгемптону, Памертону і Лігайтону. Запрошено також сенаторів Флада і Скота та конґресмена Руні, як також інших достойників Конґресу і леґіслятури стейту Пенсильвенії. Тому саме, що в демонстративній імпрезі „Тижня Поневолених народів" візьмуть участь згадані достойники, українська Громада, як ініціятор демонстрації, мусить виявити свою зорганізовану силу перед американським політичним світом та нашими сусідами.

Намічена програма: год. 12 в полудне Служба Божа в наміренні Українського Народу. О год. 3-тій почнеться офіційна імпреза, започаткована співом американського гимну. Його відспіває пані Л. Гентиш. Святочну доповідь в українській мові виголосить О. Клисак, а в англійській д-р П. Рибак. Від мадярів промовлятиме президент Злучених Мадярських Церков та їх Братств д-р Йоган Ормай; від словаків — президент „Єдности Словенської" А. Гурбан. Доповіді сенаторів, конґресмена та посадників поодиноких міст, як також інших національних груп, будуть черґуватися згідно з уложеною програмою. В мистецькій частині беруть участь хор Лігай-Валійської Округи під орудою проф. п. Двоpаківського та відома солістка і декляматорка Ольга Цегельська.

СОЮЗІВКА ВІДЗНАЧИЛА ТИЖДЕНЬ ПОНЕВОЛЕНИХ НАЦІЙ МИСТЕЦЬКОЮ ІМПРЕЗОЮ СВОЇХ ПРАЦІВНИКІВ

Союзівка, Керґонксон. Подібно, як у багатьох містах і місцевостях Америки, так і на цій оселі Українського Народного Союзу кінець минулого тижня проходив під знаком проголошеного президентом ЗДА Линдоном Б. Джансоном, згідно із рекомендацією Спільною Резолюції Конґресу ЗДА з 1959-го року, Тижня Поневолених Націй, що його Америка відзначатиме в третьому тижні липня кожного року „аж до того часу, аж усі нації світу досягнуть свою національну незалежність" — як це визначено у згаданій Спільній Резолюції. Цьому Тижневі була присвячена суботнішня мистецька імпреза на Союзівці, програму якої вцілості виконали студенти-вакаційні працівники Союзівки під проводом її культурного директора маестра Івана Задорожного. Започатковану імпрезу співом американського і українського національних гимнів, при чому американський гимн відспівала Маріяннна Сухенко, „Міс Союзівка" на 1966-ий рік. Після того О. Пащак і Л. Капшученко прочитали англійською й українською мовами текст цьогорічної Проклямації президента Джансона, якою він проголосив цей тиждень Тижнем Поневолених Націй. Коротке слово призначення цього Тижня та наші зобов'язання супроти поневоленого українського народу виголосив головний предсідник УНСоюзу та екзекутивний віце-президент УККомітету Йосип Лисогір. Орися Пащак віддеклямувала поезію О. Олеся „Яка краса", закінчуючи цим першу, врочисту частину вечора. В другій частині програми виступали сестри Маріянна і Катерина Сухенки та працівники Союзівки: Слава Полатайко, Орися Пащак, Орися Сілецька, Ірина Мартинюк, Надя Бринь, Слава Рудницька, Мирон Благий та Володимир Панін, які виконали групово і сольо ряд пісень і народних танків. На фортепіяні акомпаніював маестро Володимир Гентиш, який і проводив програмою. Численна публіка з багатьох стейтів ЗДА і провінцій Канади з великим одушевленням приймала кожний виступ та не могла надивуватись мистецьким спосібностям і спроможностям нашої молоді. Під час імпрези керівник її програми представив деяких гостей, між ними піонерів та сеньйорів союзового життя колишнього довголітнього головного радного Д. Шмаґалу з Клівленду та Івана Галичина з Ню Йорку, рідного брата покійного гол. предсідника УНС Дмитра Галичина, новообрану головну радну УНС Анну Дубас, автора пам'ятника Тарасові Шевченкові у Вашинґтоні — видатного нашого мистця - скульптора Леоніда Молодожанина, молодого нашого науковця з Франції д-р Ольгу Репетило і ін. В суботу передполуднем закінчено на Союзівці відповідною імпрезою три-тижневе таборування дітей- хлопців та започатковано дитячий табор для дівчат. Докладніші інформації про цю імпрезу і зміну — в черговому числі „Свободи".

В неділю, 17-го липня, вакаційний душпастир Союзівки всч. о. Любомир Гузар, з нагоди Тижня Поневолених Націй відправив Службу Божу в намірснні українського народу та виголосив відповідну проповідь.

Вечір дереворізів Якова Гніздовського пройшов на Союзівці з великим успіхом

Союзівка, Керґонксон. — Відбутий тут у неділю 17 липня мистецький вечір відомого українського графіка і маляра Якова Гніздовського, получений із виставкою його дереворізів і їхнього роблення, викликав широке зацікавлення і тепле сприйняття зібраних численно гостей і відвідувачів Союзівки. Виставку його дереворізів, влаштовану у великій залі „Веселки" в пополудневих і вечірніх годинах, відвідало понад двісті осіб. Сам мистецький вечір був відкритий ред. Б. Кравцевим, який говорив про місце Якова Гніздовського в історії українського мистецтва і про його мистецькі успіхи, що здобули йому признання і славу в ЗДА й у всьому світі. Після того Я. Гніздовський перевів показ роблення дереворізу і виголосив доповідь про свої мистецькі початки в ЗДА. Зроблений на одному із виставкових столів дереворіз був розльосований між власників закуплених квитків і його виграв директор „Союзівки" Вол. Квас. Прибуток з льосування в сумі 119 долярів мистець призначив на будову церкви св. Трійці в Керґонксоні. На вечорі були присутні прибулі на Союзівку мистці Л. Молодожанин з Вінніпеґу, Едвард Козак з Дітройту, Богдан Доманик з Ню Йорку і Любослав Гуцалюк, який перебуває тепер на Союзівці і за два тижні матиме свій окремий виступ теж у серії недільних літературно-мистецьких вечорів.

В Англії відбуваються світові першості футболу

*Вже повний тиждень про*ходять світові першості футболу, що їх влаштовує що чотири роки Міжнародний Футбольний Союз (ФІФА). Цьогорічні першості відбуваються в Англії і беруть в них участь репрезентації 16 країн, які виграли елемінаційні розгри 70 країн, початкових учасників цих мистецтв світу 1966 року. Ці кінцеві розгри відбуваються спершу в чотирьох групах по чотири країни, а після того по дві перші дружини із цих груп візьмуть участь у чвертьфіналах, а далі їхні переможці у півфіналах і фіналі першостей світу. Зустрічі кожний із кожним по групам закінчаться 20-го липня, після чого прийдуть чвертьфінали 23-го липня, півфінали 25-го і 26-го липня, та фінал 30-го липня на Вемблі Стадіоні в Лондоні.

В групі А веде Уруґвай після нерішеної 0:0 з Англією та перемоги 2:1 з Францією, й Англія, яка поділилася точками з Уруґваєм, а після того перемогла Мехіко 2:0.

В групі Б висунулися на чоло Німеччина перемогою 5:0 над Швайцарією та нерішеною з Арґентиною 0:0, і Арґентина, яка крім нерішеної з Німеччиною має за собою перемогу 2:1 над Еспанією.

В групі Ц веде Португалія після двох перемог, 3:1 над Мадярщиною і 3:0 над Болгарією. Несподіванкою в цій групі була поразка Бразилії в зустрічі з Мадярщиною вислідом 1:3.

В групі Д вийшов на перше місце СССР перемогами над Північною Кореєю 3:0 та Італією 1:0. Італійці з точками 2:2 мають вигляди ввійти до фіналів, коли переможуть в останній груповій грі Північну Корею.

Ці сітові першості в Лондоні є восьмими з черги. Першість світу у семи попередніх розграх здобули: Італія в роках 1934 і 1938, Уруґвай в роках 1946 і 1950, Німеччина в 1954 році і Бразилія в роках 1958 і 1962.

● **Феррі Порше, західньо-німецький фабрикант авт**, син творця „Фольксваґену", доктор інженерії, закинув американським автам, що вони куди гірші европейських, бо — наприклад — гальми в американських автах не достосовані до сили моторів та не мають змоги зупинити авто у більшій швидкості. Порше твердить, що европейські авта достосовані до европейських шляхів краще, як американські до американських.

● **Мері Вільсон, дружина британського прем'єра Гаролда** Вільсона, дістала від московських „Ізвєстій" авторський гонорар коло 140 дол. за 18-стрічковий вірш „Після бомби", що його „Ізвєстія" надрукували в перекладі на московську мову. Пані Мері Вільсон, яка віршує, як аматорська поетка, передала той несподіваний гонорар добродійній установі, що піклується недорозвиненими дітьми.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by Ukrainian National Association, Inc., 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Subscription Rates: One year $12.00; six months $6.25; three months $3.25. Jersey City & Foreign Rates: One year $14.00; six months $7.50; three months $4.00. For UNA members monthly 65¢.

Передплата: На рік $12.00; на пів року $6.25; на три місяці $3.25. В Джерзі Ситі і закордоном: На рік $14.00; на пів року $7.50; на три місяці $4.00. Для членів УНСоюзу, чоловіків і жінок — 65 центів місячно. За кожну зміну адреси платиться 10 центів. Чеки і money orders виставляти на: "Svoboda".

Статті підписані їх авторами, не мусять відповідати становищу редакції.

Адреса: "SVOBODA," P. O. Box 346, JERSEY CITY, N.J. 07303

Спорт і політика

23 і 24 липня ц. р. мали відбутися в Лос Анджелесі американсько-совєтські спортові змагання. Американська амбасада видала вже візи 123-ом членам совтської легкоатлетичної дружини, чоловікам і жінкам, а в Лос Анджелесі продано вже на місяць перед терміном змагань квитків на 300.000 дол. і попит на квитки вступу щораз збільшувався. Аж 11 липня, за не цілих два тижні перед змаганнями, большевицький пропагандивний апарат розголосив ніби-то постанову тієї совєтської легкоатлетичної дружини — не їхати до Америки, на знак протесту проти „жорстоких учинків американських вояків у В'єтнамі" та взагалі проти участи Америки у в'єтнамській війні. Очевидно, що відклик на збори совєтських легкоатлетів і їх резолюцію — це дуже примітивний і недолугий викрут. У всьому світі відомо, що в Совєтському Союзі, як авторитарно-поліційній державі, взагалі ніхто не може приймати ніяких постанов, що стосуються міжнародних зв'язків совєтського Союзу і тим паче не можуть робити це спортовці, які є просто совєтськими державними службовиками. Ніхто з кремлівських володарів ані не запитував поради в своїх легкоатлетів, коли підписувано з Америкою договір про культурний обмін, і не устійнював у рямцях того договору легкоатлетичних змагань, ані теж не питався в них їхньої думки, коли рішено зірвати ті цьогорічні змагання. Амбасадор ЗДА у Москві Фой Колер пригадав Андреєві Громикові, що квитки совєтських спортовців на літак до ЗДА анульовано ще перед отими зборами спортовців.

Совєтський уряд доказав тією своєю поведінкою ще раз, що він усі галузі суспільного й державного життя запряг на службу своєї політики й пропаганди. Він доказав ще раз, що він безцеремонно користується фірмою підсовєтського спорту, коли вона йому потрібна для політичної пропаганди. Совєтська пресова агенція ТАСС зацитувала слова, що їх буцім-то сказали такі спортові ветерани, як Валерій Брумель, чемпіон у скоку вгору, Ігор Тер-Ованесян, скакун у віддаль, і Тамара Прес, чемпіон у меті диском, — як-то вони лаялись проти в'єтнамської політики Америки. Валерій Брумель мав порівнювати американців у В'єтнамі з „фашистськими загарбниками" з другої світової війни, Тер-Аванезіян обурювався, що американці „порушують елементарні права людства на нашій планеті", а Тамара Прес бідкалася, що її „совість не дозволяє відвідувати країну, яка несе смерть і руїну мільйонам безборонного народу". Відомо, як буває з такими „заявами": здебільша їхні „автори" самі вперше довідуються, що вони таке „сказали" чи „написали" — почувши це в радіо, чи прочитавши в газеті.

У всіх вільних країнах світу — культура і спорт є ділянками, де виявляється ініціятива, талант, духова чи фізична здібність одиниці, — де культура і спорт творять духову атмосферу народу і становлять неподільну її частину. Західні письменники, поети, малярі чи музики і так само спортовці можуть цікавитись політикою або ні — це їхня особиста справа. Але державі немає ніякого діла до їхніх нахилів та уподобань. Просто не можна уявити, щоб якась державна агенція у будь-котрій вільній країні пробувала фабрикувати політичні заяви діячів культури чи спорту або накидати їм поведінку у суто-політичних справах. У СССР діється навпаки: там не можна уявити, щоб діячі культури чи спортовці могли виявляти власну думку про внутрішню чи міжнародну політику, думку, яка хоч на йоту відхилялася б від офіційного штампу.

Західні спортові фахівці не виключають, що за отим дикованним совєтським ходом криється також і не-політичний мотив: бажання недопустити до програ у змаганнях в Лос Анджелесі, бо — читаємо — на пробних тренінгових змаганнях в Одесі в минулому місяці виявились дуже слабі вислідн совєтських легкоатлетів. Перемога совєтських змагунів над американськими в минулому році у Києві мала послабити їх енергію та, навпаки, підсилити запал американців, що прагнули зреабілітуватись. Не виключене, що й цей момент заважив. Але він напевне не був головною причиною для створення такого скандалу на ввесь світ. Головною причиною було рішення — загострити взаємини з Америкою. Культурний обмін — навіть у спортовій ділянці — добрий в очах Москви тільки тоді, коли приносить їй політичну користь. Америка ще раз дістала практичну науку, як виглядає у практиці мирне співіснування з большевицьким партнером.

Денис Квітковський-Квітка

СОВЄТСЬКО-ФРАНЦУЗЬКА ДЕКЛЯРАЦІЯ І СВІТОВИЙ КОНГРЕС ВІЛЬНИХ УКРАЇНЦІВ

Двотижнева візита генерала Шарля де Голля, президента Франції, у Совєтському Союзі мала широкий відгомін у цілому світі. Закінчилася вона спільною Декларацією, яка важлива не так своїми практичними постановами, як загальними деклараційними принципами. Видається, що найважливішою заявою совєтсько-французької Декларації є наступна (цитую за газетою „Ню Йорк Таймс" з 1-го липня 1966): „Обидва уряди згідні в тому, що проблеми Европи повинні дискутуватися в першу чергу в рамках Европи. Вони вірять, що держави континенту повинні робити зусилля для створення передумов, потрібних для існування атмосфери стримування („дітент") між усіма країнами Заходу і Сходу, бо така атмосфера повинна б улегшити зближення й гармонію між ними, таким чином дискусію і полагодження виникаючих проблем".

Згадана вище заява крис в собі, між іншим, такі моменти: 1) виключення З'єднаних Держав Америки з Европи, як неевропейської держави, й недопущення їх до співвирішування европейських проблем; 2) визнання за СССР статусу европейської держави; 3) визнання Совєтського Союзу як монолітної держави, щось уроді ЗДА і 4) державний, а не національний принцип має бути рішальним у міжнародних відносинах. Для нас, українців, особливо важливі є два останні принципи. Згідно з ними, Україна з одного боку уважається складовою частиною „совєтської" держави, а з другого, навіть якщо б вона й не була складовою, „природною" частиною Совєтського Союзу, то не мала б вона слова у вирішуванні европейських проблем, бо не є вона державою.

Для де Голля, зрештою, Совєтський Союз це звичайна „Росія", тільки „нова Росія". В одній із промов під час своєї візити в „Росії" президент Франції заявив: „... ваша доля й наша є однакові. Росіяни і французи можуть іти рука в руку" А після цього, пише кореспондент „НИ Таймсу", „розкішною російською мовою генерал де Голль заявив: „Усім вам я кажу, що нова Франція с приятелем нової Росії". Ото ж цю „нову Росію" хоче зв'язати де Голль з „новою Францією" і спільно володіти Европою — щонайменше від Атлантику до Уралу. Обидві вони мають спільного ворога — Німеччину, й спільну амбіцію — велич, місію...

Слідкуючи за політичними потягненнями генерала де Голля та студіюючи совєтсько - французьку Декляцію, мимоволі насувається на думку Віденський Конгрес (1815 р.). На цьому конгресі переможена Франція Наполеона зуміла вдержатися не тільки суверенною державою, але навіть у своїх границях з 1792 року. Гнучкий французький дипломат Талейран висунув там т. зв. ідею „легітимности". Під легітимністю розумівся принцип, згідно з яким уневажнювалося всі династичні зміни, зроблені Наполеоном, й Европа вернулася під панування її „легітимних" володарів і їх насліддників за станом з 1792 року. В ім'я легітимности монархи Франції, Еспанії, Голляндії та Італії вернулися на свої трони. Логічно, згідно з доктриною легітимности, границі поодиноких европейських держав треба було визначити так, як були вони перед Французькою Революцією. Але вільні потуги не бажали цього собі. Вони хотіли задержати за собою деяку здобич перемоги. Для цього видумано нову доктрину „компенсації". Згідно з цією доктриною, Велика Британія задержала за собою французькі й голляндські колонії, а Голляндія в заміну дістала від Австрії сьогоднішню Бельгію; Австрія була „компенсована" прилученням до неї Венеції та Мілляну в Італії, а Габсбурги засіли на тронах у Тоскані, Модені й Пармі. Швеція дістала Норвегію в заміну за Фінляндію, яка „припала" Росії. І так далі.

Для вдержання „нового ладу", „побожний" цар „всієї Росії", Алєксандер І запропонував створення т. зв. Священного Альянсу. Цей альянс (спершу зложений з Росії, Австрії і Прусії, а пізніше й інших держав) мав бути побудований на християнських засадах — справедливості, харитативности й миру, а в дійсності був він запереченням найелементарніших прав людини й націй. Історики майже однозгідно засуджують Віденський Конгрес за його безпринциповість, головно за його цілковите знехтування засади національного самовизначення. Знехтування національного принципу та немилосерна торгівля населенням постачили паливо для багатьох революцій дев'ятнадцятого сторіччя, — пише один американський історик.

На маргінесі можемо пригадати тільки, що після першої світової війни Клемансо також малював карту Европи не згідно з національним принципом, але згідно з інтересами й уподобаннями Франції.

Генерал Шарль де Голль намагається знову „заморозити" сьогоднішню Европу в її теперішньому стані, нехтуючи цілковито національним принципом і справедливим домаганням поодиноких націй на самостійне життя. „Для нього Совєтський Союз є „Росією", щоправда „новою Росією", але „Росією". Націю, в загально прийнятому розумінні цього слова, „Росія" не є, бо складається вона з різних націй та різних мов, але державою вона є, тому „Великий Шарль" рішився будувати „нову Европу" за рецептою його предків. А як відомо, така рецепта є єдино спрямлена для Кремля, а Кремль, у його обрахунках, є єдиною тепер „европейською..."

(Закінчення на стор. 3-ій)

Інж. архітект
Гр. Волянський

НА ТЕМУ УКРАЇНСЬКИХ ДОМІВ ДЛЯ СТАРШИХ ВІКОМ

II

Ще до недавна т. зв. „Старечі доми" були пострахом. Люди споглядали на них зі смутком. Це були доми відокремлені, в забутій околиці, як на засланні. Туди навіть лікар нерадо входив, бо знав, що не багато може допомогти.

Інакше мається справа сьогодні. Великий поступ в медицині довів до того, що людям назагал втішаються кращим здоров'ям. Завдяки вчасній і кращій діягнозі, новітньому лікуванню, неймовірному оперуванню, різного роду терапіям, відповідним дієтам, — людина немов відроджується, життєрадісність продовжується до щораз довшого віку. Вслід за цим кількість старших людей з кожним роком пропорційно збільшується.

Сьогодні люди радо ідуть до „дому старших віком", бо знають, що там знайдуть своїх ровесників, з якими є нескінченні теми до дискусії й оповідань, бувають відчити, висвітлювання фільмів чи знімок з виясненнями, існують спільні зацікавлення та є різного роду розваги. А далі, віддаль того дому є близько або має дуже вигідну комунікацію до склепів, фриз'єрів, банку, до кін, театру чи інших осередків розваг, до пошти, до церкви, до шпиталів, дентистів або лікарської помочі чи до осередку своїх людей, організацій для взаємних відвідин. Вони знають, що той дім в здоровий, спокійний околиці має якнайбільш привітну атмосферу родинного дому — рівночасно має фантастичну різноманітність форм, матеріялів, коледжів, сентиментальні місця водограю, водограю чи водного плеса, калабичку поміж деревами, лавочки на сонці і втіні, куточки до гри в шахи, в карти, до розмов, до читання, слухання музики, телевізорів, приміщення до майстрування, місця на пташки, квіти і т. п. Почуття притульности внутрі, малюнки, інкрустації, килими. Получення естетики з практичністю, існує там почуття безпеки і певности себе. Дім має огнетривалу конструкцію, новітнє огрівання, з запасовим ґенератором на електрику, охолодження і фільтроване повітря. Долівка в домі не ховзька, не треба ходити по сходах, а на вищі поверхи є вінди, поруччя є на коридорах і в туалетах та лазничках, і є всякі удогіднення для людей в візочку. В таких домах можна жити самостійно, позбувшись різного роду обов'язків - клопотів і жити в домі вищого стандарту — а все ж таки економічно, мати повну, що всилі вижити зі своїх сталих, хоч і скромних, прибутків — те почуття, що дозволяє задержати свою гідність і самопошану, де можна мати свободу рухів: іти і приходити, коли до вподоби, хоч будуть респектовані правила загального характеру. А на час хвилевого занедужання можна мати доходячу піклувальницю чи хоч обслугу.

До самостійного життя надається більше ніж половина людей понад 65 літ. До того ще доходить дальша третина, що радить собі при допомозі виряду, як штучної ноги, руки, слухового апарату, ходження на милицях чи у візочку, і тільки неспільна одна шоста потребує піклування повного, середнього чи часткового.

Дім піклування це місце для немічних людей, потребуючих помочі при вбиранні, купанні, їдженні і т. д. Цей дім — це посередня інстанція між самостійним мешканням а шпиталем — тому такий дім є запроєктований на взір шпиталів, поминаючи всі головні допоміжні влаштування для видавання більш опрацьованої діягнози чи виконування всякого роду операцій.

Найменша одиниця т. зв. "Nurses Unit", має центральну стацію медсестер, т. зв. "Nurses Station", з контрольним видом на всі коридори. Одна медсестра - піклувальниця протягом нічної шихти є всилі обслужити 30 до 40 пацієнтів, тому піклувальна одиниця не повинна охоплювати більше як 40 ліжок. Шість таких одиниць дають найбільше економічну розв'язку для піклувального дому. Найбільше неекономічно будувати дім на менше, як 50 ліжок.

При піклувальній стації мусять бути місце для карттотек, приготовлення і переховання лікарства, допоміжні кімнати для обслуги, холодильник, кухонки, різні туалети, лазнички і одна для вправ, місце на ноші, візочки, кисень на колесах, кімната на конференцію, лікарські бадання і лікування, ідальня і світлиці, коридори 8 стіп широкі, телефонна кабіна. Всюди обов'язують поруччя і удогіднення для пацієнтів у візочках, а є їх 10 до 15%.

Для пацієнтів є одноособові т. зв. приватні кімнати, що запевнюють якнайбільше особисту дискрецію, гідність людини. Їх від'ємною стороною є те, що вони є найдорожчі. Дехто каже, що там людина занадто ізольована від других. Є, однаке, пацієнти, які мусять мати спокій, або є надто голосні чи умирающі — і ті кімнати мусять бути якнайближче до піклувальної стації медсестер.

Двоособові чи т. зв. півприватні кімнати можна дешевше вибудувати, але пацієнти мусять бути дібрані — тоді один одному допомагає чи один одного припильновує.

Найгірші є трийособові кімнати і їх треба виминати, бо в практиці найчастіше буває так, що дві особи порозуміваються, а третя є ізольована або стає навіть жертвою їх недобрзичливости. Вже краще є чотириособова кімната, гуртожиток т. зв. „ward" на дуже короткий час і для не дуже немічних, тут брак всього, що є добре в одно- чи двоособовій кімнаті. Вимагається, щоб були окремі туалети і умивальки для кожної кімнати, або хоч одна на дві сусідні кімнати, з доступом впрост, а не через коридор.

Піклувальний дім має ще цілий ряд кімнат і приміщень. Мусять бути приймальня, управа, скарбник, книговодство, кімната для урядника соціяльної опіки, постачальня - магазини, кухня, ідальня, дезинфекція, стерилізування, спалювання відпадків - сміття, центральна система огрівання і охолодження.

В такім домі добре мати устаткування водної терапії з кабінами на різні купелі і масажі, при тому туалету і лазничку для вправ. Далі, кабіни на устаткування термічної терапії, а також зала на вправи на терапію для фізичного успосіблення.

До тих терапій приходять пацієнти також зі самостійних мешкань, тому добре мати більшу центральну ідальню, в якій можуть обідати і ті, що мешкають недалеко. Ідa в тій кухні повинна бути якнайбільше відповідна для старших.

Не менш важлива є терапія психічна чи душевна. Почуття того, що „вони" є ще потрібні, хтось ними ще інтересується і шанує. Добре, коли є зайняті, беруть участь в житті своїх організацій, допомагають в кухні, в городі, мають особисте зацікавлення т. зв. "hobby". В середнім віці людина шукає забезпечення на старість, а в старшім віці забезпечення на другий світ. Тако може дати тільки своя рідна Церква — спокій сумління — це й є найбільшою тасмницею щастя.

Піклувальні доми приймають пацієнтів за листою зголошень. До того потрібуючий мусить мати припоручення лікаря і виповнити цілий ряд питань, щодо особистих прибутків, маєткового стану, а також мусить назвати дітей чи осіб, що колись були на одержанні аплікантa. Уряд соціяльної опіки т. зв. „Social Welfare" все те і всіх тих перевіряє, виготовляє зіставлення згідно з чим кожному призначають якусь відповідну суму платити за побут, а решту, і то найбільшу частину сама соціяльна опіка оплачує, і то незалежно, чи той доброчинний дім піклування є в приватних, комунальних чи в інших руках. Як відомо, побут в піклувальних домах виносить 7 до 30 дол. денно.

(Кінець)

В Києві неможливо дістати української газети

В київській газеті „Культура і життя", що появляється друком двічі в тижні, читаємо у виданні з 14 червня ц. р. такі скарги одної читачки:

Вам потрібна газета, якої ви не передплачуєте. Здається в найближчий кіоск ... в найближчий кіоск „Союздруку". Я попросила „Культура і життя". — Вже розпродана, — відповіли в кіоску на Бульварі Шевченка.

Таку ж відповідь дали продавці кіосків, що біля цирку і магазину „Юність". Пішла далі. В кіосках 368 і 391 на Брест-Литовському проспекті відповіли, що газету „Культура і життя" вони взагалі не одержують.

Вирішила їхати в центр міста, де зосереджені культурні заклади. Мабуть, тут легше буде дістати газету. Проте в жодному кіоску на Хрещатику її вже не було — розпродали, хоч день тільки почався. А кіоскер на площі Калініна люб'язно пояснила, що „Культуру і життя" їй замінили іншими газетами. В кіоску на вулиці Свердлова її теж не одержують. Порадили звернутися в кіоски на станціях метро. А й справді, можна швидко об'їхати і десь дістати. Об'їхала — і не дістала. Тут або взагалі не одержують, як на станціях метро „Вокзал" і „Політехнічний", або одержують таку мізерну кількість, що розпродують одразу, як тільки газета надходить у продаж.

Отже, мій похід по місту в минулий четвер кінчився безрезультатно.

Вже не вперше мені доводиться з такими перешкодами розшукувати газету „Культура і життя". Наприкінці минулого року я навіть зверталася зі скаргою в „Союздрук". Відповіли мені, що цілком, що з наступного року врозріб надходитиме більше газет. Яка ціна цим обіцянкам, я переконалася нині.

Хочеться все-таки запитати товаришів із „Союздруку": чому обмежується продаж газети „Культура і життя"?

Олена Бойко.

Редакція „Культури і життя" додала до цього листа таку свою примітку:

Від Редакції. Скарги читачів на неможливість дістати газету „Культура і життя" в кіосках „Союздруку" неподинокі. На це скаржились артисти театру ім. Євг. Вахтангова, Ростовського театру оперети, учасники художньої самодіяльности Одещини, про вистави і концерти яких писалося в нашій газеті, автори ряду статтей та ін.

Невже „Союздрук" вважає нормальним, що в кіоску не потрапляє бодай одного примірника газети? Це ж кричуща недоречність навіть з суто комерційних міркувань, бо ніяку рекламу не зрівняти з примірником газети, виставленим для огляду читачів.

І лист Олени Бойко, і дописка редакції як не можна краще ілюструють сучасні окупаційні відносини на Україні. Пікантність появи цього листа в тому, що „Культура і життя" — це „Орган Міністерства культури УРСР та Республіканського Комітету профспілки працівників культури", як це надруковано на першій сторінці під самим наголовком газети. Показується, що те міністерство УРСР не має навіть права подзвонити і розігнати групу саботажників, що засіли в Союздруку і не допускають української, та ще й комуністичної преси в кіоски Києва, бо той Союздрук підлеглий не міністерству в Києві, а Москві. Єдине, що Міністерство культури УРСР може робити, це розхвалювати в своєму офіційному органі совєтську владу, що, однаке, ще не дає йому удостоєння бути продаваним в газетних кіосках Києва. Факт, що згаданого листа і репліку видрукувала „Культура і життя", а не гумористичний „Перець", показує, як справді трагічно такі справи на Україні сьогодні стоять.

С. Г.

ЛУКА ЛУЦІВ

ІВАН ФРАНКО — БОРЕЦЬ ЗА НАЦІОНАЛЬНУ І СОЦІЯЛЬНУ СПРАВЕДЛИВІСТЬ

(34)

17-літній Франко вірно оцінив творчість батька нової української літератури, хоч деякі критики закидували авторові „Енеїди", що він не поважно ставився до своєї праці — „спів той виглядав на жарт не раз".

Підсовєтські літературознавці майже промовчують отих 30 віршів Франка, мовляв, сам „поет вважав ці вірші пройденим етапом" (кожний твір після появи друком — є пройденим етапом! — Л.Л.). Та ми знаємо, що Франко був переконаний, що ці вірші „не принесуть сорому його Музі" і тому їх надрукував окремою книжкою.

Думка про „пройдений етап" зацитована із праці О. Кисельова „Поетична творчість" І. Франка, надрукованої в згадуваній книжці „Іван Франко". Цей сам Кисельов пише про перші поезії Франка, що вони „мали ще ідеалістично-романтичний характер, зумовлений напрямом журналу, впливом шкільної традиції та ідеалістичної естетики" (ст. 126). Не подобаються Кисельову вірші „Дві дороги", „Любов", „Божеське в людськім" і „Схід сонця". Три перші написані в 1875-му, а четвертий в 1876 р.

Сонет „Дві дороги" кінчав автор таким терцетом-пуантою:

І нас, брати, отак веде рука судьби:
Идучи з молитвою наперекір недолі,
Ідім до світла, щастя та любви.

Поезія „Любов" не може діждатися похвали від підсовєтського автора, бо вона оспівує ту любов, якої немає в урядовій совєтській тюрмі народів і тюрмі для людей. Поет возвеличував таку любов:

Любов бо довготерплива,
Ласкава й смирна й знає честь,
Независна, не пакісна, —
Любов за нас пішла на хрест,
Негорда, чести не бажає,
Терпить, відплати не шукає.

Вірш „Божеське в людськім дусі" — це немов пояснення до вірша „Любов". Цей вірш кінчається такою строфою:

Дух наш із Твого духа родом
І вічно зв'язаний з Тобою,
А вічні вогнива ті —
Лиш творчість духа із любовою.
(XV, Б, ст. 212, 220, 221)

Також і поезія „Схід сонця" побудована на вірі в Бога, якого поет просить: „О, сильний предків наших Боже, Ти ж нам із давна призначив супроти тьми стояти на сторожі. Глянь, ворог тьмою нас укрив" (229). Тому зрозуміло, що Юрій Кобилецький у своїй праці про Франка („Творчість Івана Франка", Київ, 1956, ст. 161) згадав тільки два сонети Франкові „Народня пісня" і „Котляревський" і починає розділ про Франкову поезію від збірки „З вершин і низин".

Підсовєтські літературознавці не можуть навіть згадати, що І. Франко в грудні 1875 р. написав вірш „Хрест" „на просьбу питомців Духовної семінарії у Львові — на привіт митрополитові Йосифові Сембратовичеві в день його іменин".

В цьому вірші молодий Франко хвалить українське духовенство за те, що воно поборювало п'янство, яке тоді, так ми вже згадували, руйнувало морально й матеріяльно українське селянство. Вірш цей зачинається так:

Хреста нас знаменем хрестили,
Ростем під знаменем хреста;
З хреста плинуть всі наші сили
І віра наша пресвята.

— — — — — — —

Той хрест, що побідив поганство,
Осіяв блиском і наш люд,
Поборе страшну тьму ту — п'янство,
Вказав нам ціль — науку й труд.

(218)

Згаданий вже нами П. Колесник гадає, що в цих перших Франкових поезіях „слід глибокої відірваности юного поета від життя" (ст. 43). Ми ж гадаємо, що такої великої „відірваности від життя" не було в початкових поезіях Франка. Боротьба проти п'янства — це дуже актуальна й життєва проблема в 70-их роках минулого віку („Хрест"), а вірш „Хрест чигиринський" заторкував польсько-українську боротьбу, яка тривала століття і яка нерозв'язана була і під час Франкової творчости, і він її й пізніше порушував у своїх творах, як про це ми ще будемо згадувати, тут назвім хочби поему „На Святоюрській горі".

Історична поема „Хрест чигиринський" починається розповіддю, що у Спаській церкві є старий козацький хрест, на якому був напис: „Мир мирним! На враждущих сам Бог і Його хрест!" Прийшло до бою між козаками і поляками, першими командували Лобода і Наливайко, а другими гетьман Жолкевський. Польський гетьман ставить шибениці, щоб вішати переможених козаків, а Наливайко заявляє, що козаки підуть до бою під знаменням святим:

Гей, браття, хрест поставте
На горб, на нім письмо:
„Мир мирним! На враждущих
Сам Бог і хрест Його!"

СОВЄТСЬКО-ФРАНЦУЗЬКА ДЕКЛЯРАЦІЯ І СВІТОВИЙ КОНҐРЕС ВІЛЬНИХ УКРАЇНЦІВ

(Закінчення зі стор. 2-ї)

кою" потугою, заінтересованою в задержанні там статусу кво. Заціління, замороження Европи в її теперішньому стані є єдиною запорукою задержання „величі" Франції.

Немає найменших підстав думати, що ЗДА, чи якась інша держава матимуть інтерес чи охоту піднести гасло й боротися за національний принцип, на основі якого повинен би бути політично побудований не тільки европейський континент, але взагалі світовий лад. Державний принцип лежить в основі Організації Об'єднаних Націй, хоч там багато й часто говориться про „невід'ємні права людини й право на політичне самовизначення всіх націй". ЗДА провадять затяжну війну у В'єтнамі за право на самовизначення частини в'єтнамської „нації", але ані ЗДА, ані вільний В'єтнам, ані ніяка навіть африканська держава не заінтересовані в боротьбі за національний принцип в побудові світового ладу. Ситий голодного не знає.

Тому поневолені нації, а в першу чергу найбільша поневолена нація, Україна, повинні піднести національний принцип у побудові справедливого світового ладу до висоти революційної ідеї нашої доби. Боротьба за національно - державну свободу для всіх, зн. боротьба за право на державно - національну суверенність кожної нації повинна бути святою боротьбою нашого часу.

Під цим гаслом — під гаслом національної свободи для України — повинен відбутися Світовий Конґрес Вільних Українців 1967 року в Ню Йорку. Цей Конґрес повинен бути так зорганізований, щоб його голос почули й наші брати в Україні, і генерал де Ґолль у Парижі. Революційна ідея національної свободи повинна бути так яскраво представлена на СКВУ, щоб і сліпі побачили й глухі почули.

Цей Світовий Конґрес Вільних Українців повинен раз і на завжди розвіяти облудну теорію про єдність Росії і видвигнути українську націю як могутню революційну силу в боротьбі за реалізацію ідеї національної свободи.

Не забуваймо, що Україна є одною з найбільших націй в Европі, а її політична еміґрація, яка говоритиме на СКВУ за всю українську націю, є також одною з найбільших еміґрацій у світі. Нас у вільному світі тільки приблизно чотири мільйони, — більше, як всього населення деяких вільних держав! Ми представляємо собою велику силу. Тільки уміймо використати її! Тоді, якщо не „Великий Шарль" то його наслідники довідаються, що так „нова" Росія, як і стара, побудована на поневоленні, на неправді й насиллі. І тоді в Києві він, або його наслідники говоритимуть до киян уже мовою Шевченка.

Піднімемо революційний прапор української національної революції до світових маштабів. Маймо відвагу поширити й поглибити Українську Національну Революцію, що почалася п'ятдесят років тому, тоді запишемося в анали світової історії поруч тих, що творили Американську Революцію, Французьку революцію, Англійську Революцію.

Хай ідея національного принципу в побудові світового ладу перейде в історію під гаслом Української Революції.

Це почесне завдання наступного Світового Конґресу Вільних Українців у Ню Йорку.

● **У В'єтнамі після рижу найпопулярнішим харчем є —** вепрове м'ясо. Тим часом південно-в'єтнамські селяни, які ведуть годівлю свиней головно в дельті ріки Меконґ, не довозять тепер свиней до столиці краю, Сайґону, щоб підбити ціни. Внаслідку в Сайґоні заколот на харчовому базарі й всі ціни на харчі пішли значно вгору.

Коговз, Н. Й.

ГРАДУАНТИ УКРАЇНСЬКОЇ КАТОЛИЦЬКОЇ ПАРОХІЯЛЬНОЇ ШКОЛИ В КОГОВЗІ Н. Й.

1-ий ряд, сидять від ліва до права: Розя Марі Фецко, Стефанія Білинська, Сестра Павла, ЧСВВ, директорка школи, о. Николай Вояковський, парох, Сестра Ґеновефа, ЧСВВ, учителька, Джовен Назарко, Марія Лопух.
2-ий ряд: Сестра Петрик, ЧСВВ, учителька, Володимир Омецінський, Волтер Ензель, Александра Куфель, Макола Вовк, Ґері Ґела, Володимир Стадник, Сестра Петра ЧСВВ.
3-ий ряд: Александра Партика, Вільям Кінаш, Кароль Ропіцький, Ненсі Колаковська, Деніс Дзамба, Керін Колтко, Володимир Шандиба, Донна Туш.

Місто Коговз в нюйоркському стейті межує з містом Трой, а до столиці стейту Олбані всього п'ять миль дороги. В Коговзі живе невелика українська громада. Українська католицька парохія була зорганізована в цьому місті ще в 1906 році, а в 1907 році місцева громада побудувала й власну церкву під покровом св. Апостолів Петра і Павла.

В році 1947 зорганізовано тут цілоденну парохіяльну школу, а в 1959 році побудовано шкільний будинок і згодом Монастир СС. Василіянок. Провід науки в школі, від самих початків спочиває в руках СС. Василіянок, які знаменито вив'язуються з своїх обов'язків, як учительки і як виховниці молодого покоління. Під сучасну пору в місцевій парохіяльній школі працює чотири монахині Чину СС. Василіянок зі сестрою Павлею ЧСВВ, як настоятелькою монастиря і директоркою школи. Їхня праця не обмежується тільки до взірцевого ведення науки, застосування найновіших метод педагогіки, але вони також прегарно приготовляють шкільну дітвору до хорових і декляматорських виступів на таких концертах як „Листопадові Дні", в честь Тараса Шевченка і багато інших.

На фото бачимо ґрадуантів восьмої кляси в шкільному році 1965-1966, з монахинями - учительками місцевої школи.

Крім Цілоденної Парохіяльної Школи, старанням місцевого відділу УККА основано в 1963 році Курси Українознавства, які почавши від минулого року, усамостійнилися і пляново провадять свою працю. Директором курсів Українознавства є фаховий учитель Ярослав Білас. Він учить у трьох вищих клясах, а його дружина Зеновія Білас, рівнож фахова учителька, вчить перші кляси надзвичайно вміло і вправно.

Отже тутешні курси Українознавства діляться на п'ять кляс. В перших двох клясах, початкових діти вчаться грамоти, вправного читання і писання. В трьох вищих клясах учні поступово засвоюють собі знання граматики української мови, історії і географії України та української літератури.

Крім вище згаданих предметів, на Курсах Українознавства учні вчаться також і наших прекрасних пісень.

Вкінці, після семилітньої перерви, в минулому році відновила свою діяльність Музична Студія проф. Ірени Заячківської - Гаврилюкової. В музичній студії під цю пору є двадцять і один учень. Вони поділені на три кляси. Програма навчання базується на спеціяльній методі, яку проф. Ірена Заячківська - Гаврилюкова засвоїла собі в часі своїх студій в консерваторії. Вона трохи відмінна від стереотипового навчання, яким користуються деякі американські учителі. Програма проф. Ірени є надзвичайно вдячна в навчанні і початкуючих і заавансованих учнів. Характеристичне в методі проф. Заячківської-Гаврилюкової є те, що вона при грі на фортепіяні з великою терпеливістю і вмілістю вчить своїх учнів рідної мови, мистецтва слова й співу.

Музична Студія уряджує двічі в році іспити, а саме піврічні і цілорічні. А крім цього, при кінці шкільного року відбувається попис учнів. Іспити піврічні, як і цілорічні відбуваються все при комісії зложеній з кваліфікованих музик. Дітвора при кінці шкільного року одержує свідоцтва.

Ось так тутешнє громадянство докладає всіх зусиль, щоб совісно виконати свій обов'язок супроти доросту нашого народу, супроти нашої молоді, будучих пересмників слави свого народу! Так, що ж, не зважаючи на це, тут є діти і то так званих „новоприбулих", себто нашої політичної еміґрації, що не вміють і не розуміють мови своїх батьків, а може навіть і з погордою ставляться до неї. Хто ж цему винен? На на це питання можуть дати відповідь тільки батьки тих дітей, що відходять від нас!

Євген Дзвінка

Д-Р ФРАНЦ СВІСТЕЛЬ

(ПОСМЕРТНА ЗГАДКА)

Сл. п. доктор прав Франц Свістель народився в Бучачі, в Західній Україні, 17-го липня 1887 року. Початкову і середню освіту здобув у родинному місті, а правничі студії завершив на Львівському університеті у 1912 році. Закінчив теж однорічну Торговельну Академію у Відні. До вибуху Першої Світової Війни відбув судову практику при Окружному Суді у Бережанах.

В часі війни причинився до організації Леґіону УСС-ів у Бучацькому, Гусятинському і Чортківському повітах, сам зголосився в ряди Леґіону, перейшов військовий вишкіл зі своїми стрільцями у Стрию і на Закарпатті, здобув старшинський ступінь і став харчовим інтендантом Леґіону. Пініше брав участь у боях у Карпатах, а далі ділив долю і недолю цеї нашої історичної військової формації уже в рямках об'єднаних армій УНР, головно на Херсонщині.

Повернувши із війни за Українську Державність прибув Покійний до свойого родинного Бучача, доповнив свій професійний стаж адвокатським іспитом і в 1922. р. відкрив самостійну адвокатську канцелярію у Перемишлянах, що її там-же успішно провадив аж до 1935. року, коли перенісся до Львова. Попри професійну роботу, Покійний розвинув в Перемишлянському повіті широку громадсько - політичну і кооперативну діяльність, головно як організатор політичної партії Українського Національного Демократичного Об'єднання (УАДО). У Львові став директором канцелярії УНДО і виконував обов'язки цього важливого посту аж до розвалу Польщі у 1939. р.

З приходом большевиків Покійний подався на Захід. В дорозі — в Сяноці — померла його дружина Марія із Луцьких, рідна сестра відомого кооператора в Галичині — Остапа Луцького. Приїхав до Кракова вже вдівцем і з двома синами, Тарасом і Володимиром та дочкою Марією.

На підставі його по матері напів - німецького походження обох його синів скоро змобілізували до німецької армії. Тарас поляг вояцькою смертю, а Володимир попав у большевицький полон, відбув 10-річне заслання у сибірських концтаборах і тепер живе в Україні. Доня, зам. Марковська, живе в Кордобі в Арґентині.

Перебуваючи у Кракові, Покійний попав у лабети Ґестапо під безосновним, але куріозним замітом шпіонажі в користь большевиків. Большевики знали про Небіжчикову позицію директора канцелярії УНДО у Львові і вислали своїх шпигунів до Кракова, щоби видобути від нього списки членів УНДО для їх пізнішої ліквідації. Довга рука НКВД дійсно досягнула Покійника в Кракові, але очевидно — з негативним вислідом. При переході німецько - большевицького кордону через Сян, одного зі шпигунів німецька прикордонна охорона затріліла, а другий на допитах у Ґестапо признався до контакту із Покійником. На цій підставі Ґестапо арештувало його і — по кількох місяцях в'язнення по тюрмах у Кракові і Любліні — запроторило його до концтабору в Авшвіці, де він перебув 4 роки — аж до розвалу Німеччини. Від смерти врятувала його тільки та обставина, що два його сини служили в німецькому війську.

Пізніше д-р Франц Свістель перебував у таборах втікачів в Австрії і Німеччині, зокрема працюючи правним дорадником для наших еміґрантів у ДП-таборі в Ельванґені.

В 1950 році на запоруку п. Володимира Прибили зі Сиракюзів, прибув до Америки і замешкав у цьому місті, де по довготривалій хворобі закінчив своє довге і тяжке життя самітного еміґранта — дня 4. липня 1966. р.

В Сиракюзах, заки тяжка хвороба прикувала його до ліжка, д-р Франц Свістель брав живу участь у громадському житті нашої громади, працював впродовж кількох років на різних позиціях в Управі місцевого Відділу УККА, вчив деякий час наших дітей у місцевій Школі Українознавства ім. Лесі Українки і давав їм приватні лекції, був членом „Самопомочі" і Т-ва Українських Ветеранів, виголошував святочні доповіді на імпрезах і завжди був їх учасником.

В часі його затяжної хвороби піклувались ним головно родини Заваликутів і Вішків, а дбайливу і безкоштовну лікарську опіку давав йому д-р Іван Подюк.

Українська місцева громада гідно вшанувала Покійника численною участю у панахидах і похоронах дня 7. липня 1966. На панахиді співав чоловічий хор „Сурма" під диригентурою Зенона М'ягкого, а п. Степан Грицик, як вдячний батько одного із учнів Покійника, започаткував збірку на Український Католицький Університет в Римі, що в сумі принесла 172 дол., а на яку, замість квітів на могилу заслуженого Покійника, зложили: по 10 дол.: Школа Українознавства ім. Лесі Українки, Марія і д-р Михайло Логаза, Ярослава і інж. Осип Гапій, д-ри Святослав і Галина Клюфас, мґр Ірина і Михайло Рубич, д-р Олександер і Ярослава Гудзяк; по 5 дол.: Орест Грицик, Марія і д-р Іван Заваликут, Степан Купровський, мґр Роман і Іванна Алиськевич, Ірена Савчак з Клівленду, Володимир Кравс, Михайло Лучин, Михайло Болозовський, Василь Майкович, родина Луки Залецького, д-р Микола Богатюк, мґр Мирон Кузьма, Григорій Свєнціцький, Ольга і інж. Марко Бачинський, Ева і Євген Бішко, родина Круль-Романюк - Жизнєвська, інженер Теофіль Фраціян, Іван Пиндус, Іван Пігуляк; 4 дол.: Володимир Ільчишин; 3 дол.: Григорій Пікулицький; по 2 дол.: Іван Шміт, Василь Петрів, Гаврило Туркевич, Анастазія Костів; по 1 дол.: Іван Луцак, Володимир Спісак.

Цю суму переслано до „Свободи" для висилки на призначену ціль.

Похоронних обрядів довершили місцеві душпастирі о. дек. Василь Середович і о. Йосиф Шоловка та о. Василь Осташ зі сусіднього Оборн. Два перші виголосили відповідні проповіді при домовині в церкві, а на цвинтарі промовляли: мґр Роман Алиськевич із Арґентини, який припадково приїхав відвідати свою родину в нашому місті, а який живе в безпосередньому сусідстві доньки покійника, мец. д-р Іван Заваликут, як його близький друг по школі і професії та по колишній партійній приналежності теж в імені місцевих організацій, пан Ігнат Зельський віддав останній салют від бувших вояків, а п. Юрій Свістель з Трентону, братанок Покійника і одинокий представник родини — подякував за участь в похоронах.

Нехай же тривала пам'ять про цього заслуженого громадянина і ревного патріота залишиться між нами назавжди, а американська земля, що прийняла його на вічний спочинок, хай пером йому буде.

Д-р Михайло Логаза

В АМЕРИЦІ И У СВІТІ

В БУЕНОС АЙРЕСІ, СТОЛИЦІ АРҐЕНТИНИ, звільнено з в'язниці вісімнадцять урядовців, членів кредитової кооперативи, арештованих тиждень тому на вимогу арґентинських банкірів, занепокоєних зростом кредитових кооператив в Арґентині і їхньою конкуренцією з банками.

Д-Р МАРТІН ЛЮТЕР — ПРОВІДНИК НЕГРІВ У ЗДА, дістав чек на суму 100 тисяч долярів, призначених на працю очолюваної ним організації Ради Християнського Провідництва. Це найбільша окрема пожертва, що її отримала яканебудь організація оборони громадянських прав. Д-р Кінґ заявив, що гроші ужиє на переведення реєстрації негритянського населення в південних стейтах для участі у виборах.

Війна у В'єтнамі продовжується головно в повітрі

Сайґон. — Війна у В'єтнамі продовжується по обох сторонах 17-ої паралелі, яка ділить ту країну на південну вільну й північну комуністичну держави. Однак бої ведуться головно в повітрі, бо американське летунство бомбардує не тільки об'єкти в Північному В'єтнамі, але й здогадні пункти концентрації комуністичних військ в Південному В'єтнамі, на основі відомостей від розвідки і полонених. Важкі бомбовики „Б-52", стаціоновані на острові Ґуам на Тихому океані, бомбардували в минулу неділю 17 липня невеликий обшир за три і пів милі від невтральної прикордонної смуги, діставши відомість, що туди перейшли з півночі знову сильні формації північно-в'єтнамської реґулярної армії. Проти того концентраційного пункту комуністів зосереджено 10.000 американського й південно-в'єтнамського війська. За зізнаннями комуністичних полонених — комуністи приготовляються до осінньої офензиви, але вони, очевидячки, не мають вже надії на повну перемогу, тільки хочуть захопити північну провінцію Квантрі з містом Гуе, яке набрало було розголосу, як центр буддистської протирежимної опозиції. У Північному В'єтнамі проголошено частинну мобілізацію і приготовляється войовничою протиамериканською пропаґандою населення до повної мобілізації.

Ділимося сумною вісткою з членами Братства УСС та Українським Громадянством, що в дні 14-го липня ц.р. в пополудневих годинах у Філядельфії з Волі Всевишнього, по довгій і тяжкій недузі вибув з рядів останньої сотні УСС

бл. п. ЛЕВ ЧУБАТИЙ

народжений 3-го березня 1895 р. в с. Колоколин, повіт Рогатин, кол. четар УСС, учасник визвольних змагань в рядах Леґіону УСС від 1914 р., і в УГА.

Тіло Покійного спочиває в похоронному заведенні Насевичів.

ПАНАХИДА буде відправлена в **ПОНЕДІЛОК**, дня 18-го липня ц.р. о год. 8-ій вечора в похоронному заведенні Насевича.

ПОХОРОНИ відбудуться у **ВІВТОРОК**, дня 19-го липня ц.р. о год. 8:30 ранку з похоронного заведення до церкви Царя Христа при Каюґа вул., а по відправленні Заупокійної Служби Божої Тіло Покійного буде перевезене на вічний спокій на цвинтар у Факс Чейс, Па.

ГОЛОВНА РАДА БРАТСТВА УСС.

Дружині Покійного п-ні Олександрі, Дітям і Родині висловлюємо наше щиросердечне співчуття.

Ділимося сумною вісткою з Родиною і Знайомими, що в четвер, 14-го липня 1966 р. упокоївся в Бозі наш Найдорожчий Муж, Тато, Дідо, Прадідо, Прапрадідо, Брат і Вуйко

бл. п. Онуфрій СОБЧАК

проживши 82 роки, народжений в с. Насовці, повіт Тернопіль, Україна.

ПАНАХИДА в НЕДІЛЮ, 17-го липня ц.р., в похоронному заведенні Насевичів у Філядельфії о годині 8-ій вечора.

ПОХОРОН в ПОНЕДІЛОК з похоронного заведення до церкви св. Йосафата о год. 9:30 ранку, і після Заупокійної Служби Божої на цвинтар у Факс Чейсі, Па.

Горем прибиті:

Дружина — КАТЕРИНА; доньки — АННА і ОЛЬГА; сини — ЙОСИФ і РАСЕЛ; внучка — КАТЕРИНА; 7 правнуків, 2 праправнуки; сестра — АННА ГАРМАШ; сестрінка — СТЕЛЛА ВОДУКИ.

Ділимося сумною вісткою з Родиною і Знайомими, що в четвер, 14-го липня 1966 р., упокоївся в Бозі НАШ НАЙДОРОЖЧИЙ МУЖ, БАТЬКО, ДІДУСЬ, БРАТ, ВУЙКО і ШВАҐЕР

бл. п. ВАСИЛЬ КІФЯК

нар. 1-го січня 1888 р. в селі Тетерів, повіт Надвірна, Гуцульщина. Покійний був учасником Визвольних Змагань в часі Першої світової війни.

ПАНАХИДИ — в П'ЯТНИЦЮ і СУБОТУ о годині 8-ій веч. в похоронному заведенні П. Яреми в Ню Йорку.

ПОХОРОН в ПОНЕДІЛОК, 18-го липня 1966 р., о год. 10-ій ранку з церкви св. Юра в Ню Йорку, а відтак на цвинтар Gate of Heaven, Mt. Pleasant, N.Y.

Горем прибиті

ЖІНКА, ДІТИ і РОДИНА.

Замість квітів на свіжу могилу Дорогої Приятельки

бл. п. Катрусі Хом'як

10.00 долярів на СХС в Мінхені складають

НАТАЛІЯ і ДМИТРО ПАРУБЧАКИ

Замість квітів на могилу

бл. п. о. Ярослава Бенеша

складаємо 25.00 долярів на Український Католицький Університет в Римі.

ЦЕНТРАЛЬНИЙ КОМІТЕТ СТАНИСЛАВІВЩИНИ

Замість квітів на свіжу могилу

о. Радника Петра Смика

складаємо 20.00 долярів на Український Католицький Університет у Римі.

НАТАЛІЯ і МИХАЙЛО ЯРЕМЧИШИНИ
ТЕТЯНА і ВОЛОДИМИР ЮЗВЯКИ

Замість квітів на могилу

св. п. о. ПЕТРА СМИКА

складаємо 10.00 долярів на Український Католицький Університет у Римі.

Л. Я. П. ВЕЛИЧКИ зі Сиракюз

●

Вельмишановній Родині, складаємо щирі співчуття.

Арештовано вбивника вісьмох медсестер у Шикаго

Шикаго. — На четвертий день після макабричного вбивства 8-ох медсестер у Шикаго - арештовано вбивника в особі 25-річного колишнього моряка, безробітного робітника Ричарда Б. Спека. Спек розрізав собі в одному малому готелі в Шикаго жили в лівому рамені й правій руці. Коли його перевезли до шпиталю, лікар д-р Ле Рой А. Смит розпізнав його по світлині, яка появилась була вже день раніше в газетах, але дістав певність після того, як змив кров з рамени і віднайшов витатуваний рисунок з написом „Народився, щоб счинити пекло". Тоді він казав медсестрі закликати поліцію. Спек знаходиться в шпиталі під сильною поліційною сторожею і нікому, крім лікаря, не вільно до нього зближатися. Так само під сильною охороною поліції знаходиться одинока оціліла з тієї масакри, медсестра Коразон Амурао. Вже на третій день після того страхітливого вбивства поліція з допомогою ФБІ ствердила тотожністть вбивника. Його ідентичність розпізнано по відтисках пальців, що їх знайдено на різних предметах у будинку, де відбулась рідка в історії злочинів масова масакра 8-ох молодих, у віці 20-24 років, медсестер, в білій дільниці шикагівського Півдня. Стталося це вночі з 13-го на 14. ц.м., коли-то до будинку, де мешкали медсестри недалекого шпиталю заступав вбивник. Коли одна з медсестер відчинила двері — він стероризував її ножем і пістолею, але згодом заспокоїв її і її товаришок, що нікому з них нічого злого не станеться, коли дадуть йому гроші на виїзд до Лос Анджелесу. 6 медсестер вже спали, три дальші прийшли до дому вже тоді, коли вбивник був всередині. Він усіх загнав до задньої кімнати-спальні. Шнуром з подертого простирала пов'язав усім руки, але умів так впоїти їм до себе довір'я, що вони йому самі принесли гроші. Коли він їх пов'язав — це ще загадка. Він сидів із ним якийсь час на долівці та розмовляв, після чого одну за одною виводив до інших кімнат і там або проколював ножем в груди й спину, або дусив. Одну з них знайдено вбиту у лазничці, інші в інших кімнатах. Після того, як він вивів третю медсестру з о-ісі збірної спальні, одна з них, 23-річна Коразон Амурао, скрилась під ліжко і там перележала кілька годин, поки зважилась вийти: знайшовши мертві тіла своїх товаришок вибила вікно і наробила алярму. Вона була в такому нервовому стані, що лікар дав їй заспокійливий застрик, але, прокинувшись і заспокоївшись, вона дала поліції докладний опис убивства. Поліційний мистець - рисівник зміг на тій підставі нарисувати портрет убивника — дуже подібний до дійсної світлини Ричарда Спека, яка переховувалась в архівах Ф.Б.І. Ричард Спек має за собою кілька арештувань і 3-річну в'язницю за різні провини. Розписано за ним негайно стежні листи і поведено погоню по всій території Америки. Шпиталь де працювали медсестри, призначив 10.000 дол. нагороди за схоплення злочинця. Багато подробиць тієї несамовитої трагедії — безжалісного, безглуздого вбивства 8-ох молодих нічому невинуватих жінок — все ще не з'ясовані.

● Світова Унія прогресивного юдаїзму, яка твердить, що охоплює півтора мільйони жидів у світі, звернулася з меморіялом до ізраїльського уряду, щоб той дозволив так званим реформованим рабінам в Ізраїлі переводити вінчання й інші релігійні відправи. В Ізраїлі має це право тільки ортодоксійна жидівська Церква. Між ортодоксійними жидами й поступовими, які особливо в ЗДА мають великі синагоги, існує віддавна палкий спір.

Посмертні згадки

ЙОСИФ ЗАСТАВНИЙ, член Т-ва Українська Січ — 39-ий Відд. УНС в Сиракюзах, Н. Й., помер 23 березня 1966 р. по довгій і тяжкій хворобі, проживши 79 років. Любив свою церкву і завсіди брав участь у громадському житті нашого міста. Як союзовець належав до тих членів, що ніколи не нарікав виплачувати свої членські вкладки, але радісно на місячних зборах висказував задоволення, що виконує цей обов'язок, а перестати платити, це ознака смерти. Полишив у смутку своїх дітей та своїх приятелів-піонерів. Похорон відбувся 25 березня 1966 р. з похоронного заведення до кат. церкви св. І. Хрестителя, а відтак на Вічний Спочинок на цвинтар в Сиракюзах, Н. Й. Скромним похороном, як собі Покійний бажав, відпровадили родина й приятелі в Останню Дорогу.

Вічна Йому Пам'ять!

Управа

ЯКИМІВ ОЛЕКСА, член Т-ва С. Коновальця — 240 Відд. в Клівленді, Огайо. Помер 24 червня 1966 р. Покійний народжений 2-го червня 1901 р. в с. Чернів, пов. Рогатин. Дружина померла в 1956 р. Залишив 2 дочки, Ольга Герега чол. Олег та внуки Юрко і Христя, Іванна Лукас. Похорон відбувся 27 червня з церкви св. Йосафата в Парма. Похований на цвинтарі св. Апостолів Петра і Павла в Парма, Огайо.

Вічна Йому Пам'ять!

Управа

СЕМЕН ВАСКУЛ, член 94-го Відд. УНС ім. о. М. Шашкевича в Гамтрамк, Міш., помер 31-го травня 1966 року. Покійний походив з с. Березів, п. Коломия, Західня Україна. До УНС вступив 1938 р. Похорон відбувся 2 червня 1966 р. з похор. заведення до церкви Непорочного Зачаття, в відтак на цвинтар Mt. Olivet, при великій участі родини, односельчан, знайомих і членів Т-ва.

Вічна Йому Пам'ять!

М. Кончак, секр.

ПАВЛО ПСУЙ, член Т-ва ім. М. Грушевського — 219-ий Відд. УНС в Ньюарку, Н. Дж., помер дня 20-го квітня 1966 р. Покійний нар. в 1880 р. в с. Оріхівцях, пов. Скалат, Зах. Україна. До ЗДА прибув 1909 р. В р. 1911 вступає до 248 Відд. ім. Сошествія св. Духа. В р. 1922 переноситься до Ньюарку, і вступає до 219 Відд. Був активним членом громади в Ньюарку, Н. Дж. Полишив у смутку дружину Марію, 2 доньки: Анну зам. Томко і Розе зам. Труш, 2 внуків: Роберта Томко і Рональд Труш.

Вічна Йому Пам'ять!

Марія Юров, секр.

НЕСТОР КОЛІСНИК, член Т-ва Сокіл — 336 Відд. УНС в Клівленді, Огайо, помер 2 липня 1966 р. Покійний походив з с. Маркова, пов. Підгайці, Україна. Полишив в смутку дружину Стефанію, дочку Ярославу і сина Володимира. Похорон відбувся з похоронного заведення до церкви св. Петра і Павла на Каледж при участі родини, приятелів і членів Т-ва Сокіл.

Вічна Йому Пам'ять!

Гр. Кісіль, секр.

МАРІЯ МАЛЕЦЬКА з дому ГРИЧИШИН, членка 344-го Відд. УНС ім. св. о. Миколая в Баунд Бруку, Н. Дж., померла 21 червня 1966 р. в м. Сомервіл, Н. Дж. Походила з Тернопільщини, Україна. Залишила в смутку дочку Ольгу, сина Еміля і 3 внуків.

Вічна Їй Пам'ять!

Т. Бутрей, секр.

КАТЕРИНА НОВІЦЬКА, членкиня 304 Відд. УНС в Бофало, Н. Й., померла 3-го червня 1966 р. Похорон відбувся 6-го червня 1966 р. о год. 10-ій р. з грек.-кат. церкви св. І. Хрестителя на цвинтар Мт. Олівет. Залишила в глибокому смутку мужа Володимира, 2 доні: Линду-Анн і Мері-Маргарет, родичів Марію і Михайла Шафранів, маму Марію з дому Цуприк.

Вічна Їй Пам'ять!

Управа Відділу

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНСОЮЗУ

СУБОТА, 23-го ЛИПНЯ 1966 р.

НЮАРК, Н. Дж. Місячні збори Т-ва Чорноморська Січ — 14 Відд. о год. 7:30 веч. в Січовій залі, 508 — 18th Ave. Проситься членство прибути та вирівняти залеглі вкладки. Рівнож можна забрати дивідендові чеки. — В. Роловський, предс., М. П. Отрок, секр.

НЕДІЛЯ, 24-го ЛИПНЯ 1966 р.

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, Па. 105 Відд. УНС. З огляду на вакаційний час, місячні збори 105 Відд. і збірка вкладок не відбудеться як звичайно в 3тю неділю місяця (17 липня 1966), тільки в дні 24-го липня 1966 р. в УНДомі при Clarissa & Roven від год. 2 до 4 по пол. Проситься всіх членів прибути для доручення дивиденд і вирівняння залеглих вкладок. — І. Ракочий, секр.

СУБОТА, 30-го ЛИПНЯ 1966 р.

ВУНСАКЕТ, Р. Ай. Піврічні збори Т-ва ім. І. Франка — 241 Відд. о год. 2-ій по пол. в залі при 74 Гєрис Еве. Проситься членство прибути на збори, бо є важні справи до полагодження. — Управа.

ТАРЗАН, ч. 5653. Тарзан мандрує додому...

THEIR MISSION ACCOMPLISHED, THE ADVENTURERS LEFT UKANGO TO GO THEIR SEPARATE WAYS. 9-16-5653

TARZAN THEN HEADED FOR HIS HOMELAND, AND NONE TOO SOON--

FOR THE COUNTRYSIDE WAS ABOUT TO BE TERRORIZED BY THE FANATIC PLANS OF TWO STRANGE MEN-- FULL-BLOODED MONGOLS!

Їхнє завдання було виконане. Шукачі пригод залишили Юренго, щоб іти окремими шляхами,

Тоді Тарзан вернувся до своєї батьківщини, але це сталося нешвидко,

Бо ціла країна була тероризована фанатичними планами двох дивних повнокровних монголів!